

ที่ สธ ๐๔๔๕.๕/ว ๑๑๙

กระทรวงสาธารณสุข
ถนนติวานนท์ จังหวัดนนทบุรี ๑๑๐๐๐

๒๙ มกราคม ๒๕๖๘

เรื่อง การดำเนินงานส่งเสริมการใช้ที่นั่งนิรภัยสำหรับเด็ก (Car Seat) ในโรงพยาบาลศูนย์และโรงพยาบาลทั่วไป
ในสังกัดกระทรวงสาธารณสุข

เรียน ผู้อำนวยการโรงพยาบาลศูนย์และโรงพยาบาลทั่วไปทุกแห่ง

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. แนวทางการดำเนินงานส่งเสริมการใช้ที่นั่งนิรภัยสำหรับเด็ก (Car Seat)

สำหรับโรงพยาบาลศูนย์และโรงพยาบาลทั่วไป

จำนวน ๑ ชุด

๒. แผ่นพับให้ความรู้การใช้ที่นั่งนิรภัยสำหรับเด็ก (Car Seat)

จำนวน ๑๘๐ แผ่น

๓. โปสเตอร์ประชาสัมพันธ์ส่งเสริมการใช้ที่นั่งนิรภัยสำหรับเด็ก (Car Seat) จำนวน ๑๘ แผ่น

ด้วยปัญหาการบาดเจ็บและเสียชีวิตจากอุบัติเหตุทางถนนเป็นปัญหาที่สำคัญของประเทศไทยมาโดยตลอด คนไทยมีความเสี่ยงต่อการบาดเจ็บและเสียชีวิตตั้งแต่เป็นทารกแรกเกิดจนถึงวัยผู้ใหญ่ ทั้งการเดินทางด้วยรถจักรยานยนต์และเดินทางโดยรถยนต์ ในกลุ่มเด็กเล็กที่นั่งนิรภัยในรถยนต์สำหรับเด็ก (Car Seat) เป็นอุปกรณ์เสริมเพื่อป้องกันอันตรายในกลุ่มเด็กเล็ก ตามเป้าหมายโลก (๑๒ Global Road Safety Targets) ด้านความปลอดภัยทางถนน เป้าหมายที่ ๘ จะต้องเพิ่มสัดส่วนของผู้ขับขี่และผู้โดยสารให้ใช้เข็มขัดนิรภัยให้มากขึ้น และตามประกาศพระราชบัญญัติจราจรทางบก (ฉบับที่ ๑๓) พ.ศ. ๒๕๖๕ กำหนดว่า ผู้ที่โดยสารรถยนต์ส่วนบุคคลทุกที่นั่งต้องคาดเข็มขัดนิรภัย และเด็กอายุต่ำกว่า ๖ ปี ความสูงไม่เกิน ๑๓๕ เซนติเมตร กฎหมายกำหนดให้ต้องนั่งที่นั่งนิรภัยสำหรับเด็ก เพื่อป้องกันอันตรายจากการเกิดอุบัติเหตุ ซึ่งมีผลบังคับใช้ ในวันที่ ๕ กันยายน ๒๕๖๖ ที่ผ่านมา รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข (นายสมศักดิ์ เทพสุทิน) ได้ให้ความสำคัญของความปลอดภัยของเด็กไทย ซึ่งโรงพยาบาลเป็นจุดแรกสำหรับการเดินทางของเด็กทารก การส่งเสริมให้ความรู้ในกลุ่มผู้ปกครองในโรงพยาบาลผ่านบุคลากรทางการแพทย์และสาธารณสุข จะทำให้เกิดความน่าเชื่อถือนำไปสู่การปฏิบัติ เกิดความตระหนักต่อการใช้ที่นั่งนิรภัยเด็กตั้งแต่แรกเกิดอย่างมีประสิทธิภาพ

เพื่อให้การดำเนินงานส่งเสริมการใช้ที่นั่งนิรภัยสำหรับเด็กในโรงพยาบาล เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับนโยบายและเป้าหมายของประเทศ กระทรวงสาธารณสุขขอให้โรงพยาบาลศูนย์และโรงพยาบาลทั่วไปในสังกัดกระทรวงสาธารณสุขทุกแห่งดำเนินการ ดังนี้

๑. ดำเนินการให้ความรู้และสร้างความตระหนักต่อการใช้ที่นั่งนิรภัยสำหรับเด็กในกลุ่มผู้ปกครอง ในแผนกหรือคลินิกในโรงพยาบาล เช่น แผนกฝากครรภ์ แผนกหลังคลอด คลินิกสุขภาพเด็กดี การให้ความรู้โรงเรียนพ่อแม่ เป็นต้น

๒. จัดกิจกรรมส่งเสริมการใช้ที่นั่งนิรภัยสำหรับเด็ก ในโรงพยาบาลศูนย์และโรงพยาบาลทั่วไป เช่น การให้ความรู้ในกลุ่มของผู้ปกครอง การจัดกิจกรรมรณรงค์ส่งเสริม การจัดโครงการที่นั่งนิรภัยให้ยืม (Car Seat Bank) กิจกรรมที่นั่งมือสอง (บริจาคพี่ให้น้อง) เป็นต้น

๕๕
ทั้งนี้...

ทั้งนี้ สามารถดาวน์โหลดแนวทางการดำเนินงานและสื่อต่างๆที่เกี่ยวข้อง ได้ที่เว็บไซต์ กองป้องกันการบาดเจ็บ กรมควบคุมโรค <https://ddc.moph.go.th/dip/> หัวข้อสื่อเผยแพร่ รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อดำเนินการต่อไปด้วย จะเป็นพระคุณ

ขอแสดงความนับถือ

จกชป

(นายพงศธร พอกเพิ่มดี)

รองปลัดกระทรวงสาธารณสุข

หัวหน้ากลุ่มภารกิจด้านพัฒนาการสาธารณสุข

แบบตอบรับสื่อรณรงค์ แนวทาง/คู่มือ/สื่อรณรงค์ หนังสือขอสั่งการ/แนวทางการดำเนินงาน

กรมควบคุมโรค

กองป้องกันการบาดเจ็บ

โทร. ๐ ๒๕๙๐ ๓๙๕๔

โทรสาร ๐ ๒๑๙๕ ๕๘๐๒

แนวทางการดำเนินงานส่งเสริมการใช้ที่นั่งนิรภัยสำหรับเด็ก โรงพยาบาลศูนย์และโรงพยาบาลทั่วไป ในสังกัดกระทรวงสาธารณสุข

แนวทางการดำเนินงานส่งเสริมการใช้ที่นั่งนิรภัยสำหรับเด็ก โรงพยาบาลศูนย์และโรงพยาบาลทั่วไป
ในสังกัดกระทรวงสาธารณสุข มีแนวทางการดำเนินงาน ดังนี้

■ **ขั้นเตรียมการ**

- 1) โรงพยาบาลมีการจัดตั้งคณะทำงานดำเนินงานส่งเสริมการใช้ที่นั่งนิรภัยสำหรับเด็ก และมีการประชุมวางแผนและติดตามการทำงานร่วมกันอย่างต่อเนื่อง
- 2) จัดหาหรือจัดทำสื่อ สำหรับให้ความรู้การใช้ที่นั่งนิรภัยสำหรับเด็กแก่ผู้ปกครอง เช่น แผ่นพับ โปสเตอร์ คลิปวิดีโอให้ความรู้ และ อื่นๆ
- 3) ดำเนินการสำรวจความตระหนักรู้และความต้องการใช้ที่นั่งนิรภัยสำหรับเด็ก

■ **ขั้นดำเนินการ**

- 4) จัดฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการสำหรับเจ้าหน้าที่ในโรงพยาบาล เรื่องการใช้ที่นั่งนิรภัยสำหรับเด็ก ในกลุ่มพยาบาลที่รับผิดชอบที่แผนกฝากครรภ์ แผนกหลังคลอด คลินิกสุขภาพเด็กดี และ โรงเรียนพ่อแม่ เป็นต้น
- 5) พยาบาลหรือเจ้าหน้าที่ที่ผ่านการฝึกอบรมแล้ว ให้ความรู้และสร้างความตระหนักการใช้ที่นั่งนิรภัยสำหรับเด็กในแผนกหรือคลินิกที่รับผิดชอบ (แผนกฝากครรภ์ หลังคลอด และคลินิกสุขภาพเด็กดี โรงเรียนพ่อแม่ เป็นต้น) อย่างต่อเนื่อง และสาธิตการใช้ที่นั่งนิรภัยให้กับผู้ปกครอง
- 6) จัดกิจกรรมรณรงค์และจัดมุมนิทรรศการให้ความรู้ แจกสื่อประชาสัมพันธ์ กับผู้ปกครอง และประชาชนทั่วไปในโรงพยาบาล
- 7) จัดกิจกรรมที่นั่งนิรภัยสำหรับเด็ก เช่น กิจกรรมที่นั่งนิรภัยให้ยืม (Car Seat Bank), กิจกรรมรับบริจาค Car Seat, กิจกรรมรับบริจาคพิ้น้อง (ที่นั่งนิรภัยมือสอง) (ดำเนินการตามความพร้อมของแต่ละโรงพยาบาล)

■ **ขั้นติดตามประเมินผล**

- 8) ติดตามการใช้ที่นั่งนิรภัยสำหรับเด็กในกลุ่มที่ผ่านการฝึกอบรม (ร้อยละของการใช้หรือไม่ใช้, ความดีในการใช้ และ ปัญหาอุปสรรคการใช้ของผู้ปกครอง)
- 9) จัดประชุมคณะทำงานกิจกรรมถอดบทเรียน และแลกเปลี่ยนเรียนรู้การดำเนินงานสำหรับเจ้าหน้าที่ในโรงพยาบาล (หรือร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับโรงพยาบาลอื่นๆ)
- 10) สรุปผลการดำเนินงานการจัดกิจกรรม

**แบบฟอร์มรายงานผลการดำเนินงานส่งเสริมการใช้ที่นั่งนิรภัยสำหรับเด็ก
โรงพยาบาลศูนย์และโรงพยาบาลทั่วไป ในสังกัดกระทรวงสาธารณสุข (ตราจรรยาการ)**

กิจกรรม	ผลการดำเนินงาน เอกสารและภาพประกอบ (ถ้ามี)
■ ชั้นเตรียมการ	
1) โรงพยาบาลมีการจัดตั้งคณะทำงานดำเนินงานส่งเสริมการใช้ที่นั่งนิรภัยสำหรับเด็ก และมีการประชุมวางแผนและติดตามการทำงานร่วมกันอย่างต่อเนื่อง	
2) จัดหาหรือจัดทำสื่อสำหรับให้ความรู้การใช้ที่นั่งนิรภัยสำหรับเด็กแก่ผู้ปกครอง เช่น แผ่นพับ โปสเตอร์ คลิปวิดีโอ ให้ความรู้ และ อื่นๆ	
3) ดำเนินการสำรวจความตระหนักรู้และความต้องการใช้ที่นั่งนิรภัยสำหรับเด็ก	
■ ชั้นดำเนินการ	
4) จัดฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการสำหรับเจ้าหน้าที่โรงพยาบาลใช้ที่นั่งนิรภัยสำหรับเด็ก ในกลุ่ม พยาบาลที่รับผิดชอบที่แผนกฝากครรภ์ แผนกหลังคลอด คลินิกสุขภาพเด็กดี และ โรงเรียนพ่อแม่ เป็นต้น	
5) พยาบาลหรือเจ้าหน้าที่ที่ผ่านการฝึกอบรมแล้ว ให้ความรู้และสร้างความตระหนักการใช้ที่นั่งนิรภัยสำหรับเด็กในแผนกหรือคลินิกที่รับผิดชอบ (แผนกฝากครรภ์ หลังคลอด และคลินิกสุขภาพเด็กดี โรงเรียนพ่อแม่ เป็นต้น) อย่างต่อเนื่อง และสาธิตการใช้ที่นั่งนิรภัยให้กับผู้ปกครอง	
6) จัดกิจกรรมณรงค์และจัดมูมนิทรรศการให้ความรู้ แจกสื่อประชาสัมพันธ์กับผู้ปกครอง และประชาชนทั่วไปในโรงพยาบาล	
7) จัดกิจกรรมที่นั่งนิรภัยสำหรับเด็ก เช่น กิจกรรมที่นั่งนิรภัยให้ยืม (Car Seat Bank), กิจกรรมรับบริจาค Car Seat,	

กิจกรรมรับบริจาคที่ให้น้อง (ที่นั่งนิรภัยมือสอง) (ดำเนินการตามความพร้อมของแต่ละโรงพยาบาล)	
■ ติดตามประเมินผล	
8) ติดตามการใช้ที่นั่งนิรภัยสำหรับเด็กในกลุ่มที่ผ่านการฝึกอบรม (ร้อยละของการใช้หรือไม่ใช้, ความถี่ในการใช้ และปัญหาอุปสรรคการใช้ของผู้ปกครอง)	
9) จัดประชุมคณะทำงานกิจกรรมถอดบทเรียน และแลกเปลี่ยนเรียนรู้การดำเนินงานสำหรับเจ้าหน้าที่ในโรงพยาบาล (หรือร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับโรงพยาบาลอื่นๆ)	
10) สรุปผลการดำเนินงาน	

“ลูกรอดปลอดภัย ที่นั่งนิรภัยอย่ามองข้าม”
กองป้องกันการบาดเจ็บ กรมควบคุมโรค

แบบฟอร์มสำรวจและติดตามการดำเนินงานการส่งเสริมใช้ที่นั่งนิรภัยสำหรับเด็ก
“ถูกรอดปลอดภัย ที่นั่งนิรภัยอย่างมองข้าม” โรงพยาบาล.....

แบบสำรวจพฤติกรรมและความสนใจการใช้ที่นั่งนิรภัยสำหรับเด็กของผู้ปกครอง

ผู้ตอบแบบสอบถาม ความสัมพันธ์กับเด็ก 1 มารดา 2 บิดา 3 อื่นๆ..... วันที่...../...../.....
 ชื่อ - สกุลเด็ก ด.ช./ด.ญ.....

คำชี้แจง ให้กาเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างที่ตรงกับพฤติกรรมที่เกิดขึ้นจริง หรือเห็นด้วยที่สุด

1. ท่านเคยใช้ที่นั่งนิรภัยสำหรับเด็กหรือไม่
 1 ใช่ 2 ไม่ใช่

2. ท่านสนใจจะใช้ที่นั่งนิรภัยสำหรับเด็กหรือไม่
 1 สนใจ 2 ไม่แน่ใจ 3 ไม่สนใจ

3. ท่านสนใจใช้ที่นั่งนิรภัยสำหรับเด็ก เพราะเหตุใดบ้าง
 1 เพื่อความปลอดภัยของเด็ก
 2 เพื่อปฏิบัติตามกฎหมาย
 3 เพื่อสะดวกในการเดินทาง (ขับคนเดียว ไม่มีคนอุ้มเด็ก)
 4 อื่นๆ ระบุ.....
 5 ไม่สนใจใช้

4. ท่านคิดว่าอะไรเป็นอุปสรรคต่อการใช้ที่นั่งนิรภัยสำหรับเด็ก (ตอบได้มากกว่า 1)
 1 เด็กไม่ยอมนั่ง/เด็กร้องไห้
 2 มารดา/บิดา/ญาติของเด็ก อุ้มเด็กทุกครั้งที่เดินทาง
 3 การเดินทางระยะทางไกลๆ จึงไม่จำเป็นต้องใช้ที่นั่งนิรภัย
 4 ที่นั่งนิรภัยสำหรับเด็ก มีราคาแพง
 5 เด็กมีความรู้สึกเกร็งและอึดอัด
 6 ติดตั้งลำบาก
 7 พื้นที่ในรถจำกัด
 8 อื่นๆ ระบุ.....

5. หากมีการให้ยืมใช้ที่นั่งนิรภัยสำหรับเด็ก ท่านสนใจจะยืมใช้หรือไม่
 1 สนใจมาก 2 ไม่แน่ใจของปรึกษาครอบครัว 3 ไม่สนใจ

แบบสอบถามพฤติกรรมและความเห็นของผู้ปกครองที่ใช้ที่นั่งนิรภัยสำหรับเด็ก (การติดตามการใช้)

ชื่อ - สกุลเด็ก ด.ช./ด.ญ.....

ผู้ตอบแบบสอบถาม ความสัมพันธ์กับเด็ก 1 มารดา 2 บิดา 3 อื่นๆ.....วันที่ตอบ...../...../.....

คำชี้แจง ให้กาเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างที่ตรงกับพฤติกรรมที่เกิดขึ้นจริง หรือเห็นด้วยที่สุด

<p>1. ท่านได้จัดหาที่นั่งนิรภัยสำหรับเด็กเตรียมไว้สำหรับลูกของท่านหรือไม่</p> <p>1 ☐ ใช่</p> <p>2 ☐ ไม่ได้ซื้อ</p>	<p>4. ช่วง 2 เดือนที่ผ่านมา ท่านคิดว่าอะไรเป็นอุปสรรคต่อการใช้นั่งนิรภัยสำหรับเด็ก</p> <p>(ตอบได้มากกว่า 1)</p> <p>1 ☐ เด็กไม่ยอมนั่ง/เด็กร้องไห้</p> <p>2 ☐ มีมารดา/บิดา/ญาติของเด็ก อุ้มเด็กทุกครั้งที่เดินทาง</p> <p>3 ☐ คนในครอบครัวคิดว่าไม่จำเป็นต้องใช้ในการเดินทาง</p> <p>4 ☐ ระยะทางไกลๆ ยุ่งยากในการใช้</p> <p>5 ☐ ที่นั่งนิรภัยสำหรับเด็ก มีราคาแพง</p> <p>6 ☐ เกรงเด็กอึดอัด</p> <p>7 ☐ ติดตั้งลำบาก</p> <p>8 ☐ พื้นที่ในรถจำกัด</p> <p>9 ☐ อื่นๆ</p> <p>ระบุ.....</p>
<p>2. ช่วง 2 เดือนที่ผ่านมาท่านได้พาเด็กเดินทางโดยรถยนต์มากน้อยเพียงใด</p> <p>1 ☐ ทุกวัน</p> <p>2 ☐ 3 - 5 ครั้ง/สัปดาห์</p> <p>3 ☐ 1 - 2 ครั้ง/สัปดาห์</p> <p>4 ☐ น้อยกว่า 1 ครั้งต่อสัปดาห์</p> <p>5 ☐ ยังไม่ได้พาเด็กเดินทางโดยรถยนต์เลย</p> <p>(ให้ข้ามไปตอบข้อ 3.)</p>	<p>5. ท่านมีความเชื่อมั่นในความปลอดภัยต่อการใช้นั่งนิรภัยสำหรับเด็กมากน้อยเพียงใด (หลังจากใช้แล้ว 2 เดือน)</p> <p>1 ☐ มากที่สุด 2 ☐ มาก 3 ☐ ปานกลาง 4 ☐ น้อย 5 ☐ น้อยที่สุด</p>
<p>3. ช่วง 2 เดือนที่ผ่านมา ท่านให้เด็กนั่งในที่นั่งนิรภัยสำหรับเด็ก ทุกครั้งที่เดินทางหรือไม่</p> <p>1 ☐ เด็กนั่งในที่นั่งนิรภัยทุกครั้ง</p> <p>2 ☐ เด็กนั่งในที่นั่งนิรภัยเป็นส่วนใหญ่ (บางครั้งมีคนอุ้ม)</p> <p>3 ☐ เด็กไม่ค่อยได้นั่งในที่นั่งนิรภัย</p> <p>4 ☐ เด็กไม่ได้นั่งในที่นั่งนิรภัยเลย</p>	<p>6. ท่านคิดว่าท่านจะใช้นั่งนิรภัยสำหรับเด็กต่อไปหรือไม่ (หลังจากใช้มาแล้ว 2 เดือน)</p> <p>1 ☐ คิดว่าจะใช้ต่อทุกครั้ง</p> <p>2 ☐ คิดว่าจะใช้ต่อบางครั้ง</p> <p>3 ☐ คิดว่าไม่ใช้ต่อ</p>